

Najukkani nerisassiarineqartut akiisa appartinneqarnissaannut, taamaalillunilu nunatsinni tunisassiarineqartut piumaneqarnerulernissaannut, naalakkersuinikkut sakkusaa sinnaasut pillugit nassuiaasiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat kingusinnerpaamik UKA2026-p aallartinnginnerani saqqummiunneqarsimassaaq

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inuit Ataqatigiit sinnerlugit Inatsisartuni ilaasortap Mariane Paviasen-ip najukkani nerisassiarineqartut akiisa appartinneqarnissaannut, taamaalillunilu nunatsinni tunisassiarineqartut piumaneqarnerulernissaannut, naalakkersuinikkut sakkusaa sinnaasut pillugit nassuiaasiornissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutaanut Naalakkersuisut qujapput.

Kalaallit Nunaanni imminut pilersornermut periusissiaq inuussutissanik tunngasoq siulleg, matuma kingorna *Periusissiamik* taagorneqartoq, 2024-mi decembarip qaammataani saqqummiuppaat, taannali 2025-2030-mi atuuttussaa voq. Periusissiaq Naalakkersuisut, kommunit inuussutissarsiuteqartullu suliaasaqarfimmi tassani suliaqarnissaannut tunngavissiissaaq.

Inuussutissanik imminut pilersornermut periusissiamut takorluugaq tassaavoq, innuttaasut sapinngisamik amerlanerpaat inuussutissanik najukkameersunik pitsaasunik, peqqinnartunik pissarsisinnaanerit pitsaanerulissasoq, aammalu innuttaasut kalaallit tunisassiaasigut inuussutissanik pilersuinerup isumannaatsuunera pitsaanerulersoq, misigissagaat.

Nunarsuarmiut susassareqatigiikkiaartorneranni inuuvugut, tassa niueqatigiinnerup pingaaruteqarluinnarnerani, aamma Kalaallit Nunaannut pingaaruteqarluinnartumi. Inuussutissagut tamaasa inerisissinnaanngilagut, soorlu assersuutigalugu nunalerinitsinni karrit naatissinnaanngilagut imaluunniit inuiaqatigiit aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugu immunnik aallaaveqartunik tunisassiorsinnaanngilagut. Imminut pilersornerulerneq nunanillu tamalaanik niueqateqarneq Kalaallit Nunaannut pitsaanerpaasusaaq anguniarlugu imminnut tapertariisinneqassapput.

Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq oqaatigissallugu, nioqqutissat akii niuerfinni neqeroorutaasut piumaneqartullu tunngavigalugit aalajangersarneqartarmata.

Najukkani ingerlatseqatigiiffittut tunisassiorfiusut niuernermit atugassarititaasa pitsanngorsaaffigineqarnissaat pingaaruteqarpoq, taamaalillunimi tamanut iluaqutaasumik patajaannerusumik inuussutissanut periaaseqalersitsisoqassaaq. Tamanna najukkani nioqqutissaativut unammillersinnaanerulersinniarlugit suliaqarnermi atuuppoq, tassa piniartut, aalisartut nunalerisullu tunisinerminni akigititaat appasinnerulersinngikkaluarlugit periarfissaqarfiusuni.

Periusissiaqarnermi anguniakkat ilagivaat inuussutissanik assartuinnermut tapiissuteqartarnerup iluaqutaanik ajoqutaanillu misissuisoqarnissaa kiisalu inuussutissanik nioqqusiortutut aallartisarsinnaanerup imaluunniit inuussutissanik nioqqutissiortut inuussutissarsiutaannik siuarsaaniarneranni akikillisaaffigineqarnissamut periarfissaannik misissuisoqarnissaa. Taamaalilluni *Periusissiami* immikkuualuttut nassuiaasiorneqariissapput, tassa unammilligassat suussusersiniarlugit naalakkersuinikkut atugassanik tunngaviliisussat nassuiaasiorneqassapput.

Isumalluutissat naalakkersuisoqarfimmit pissarsiarineqarsinnaasut killeqarput. Imminut pilersornermut suliassaqarfik ukioq naallugu inummik ataatsimik sulisoqartussatut aaqqissuussaavoq. Kalaallit Nunaanni imminut pilersornerup ineriartortinneqarnissaanut 2026-miit 2,161 mio. kr.-t immikkoortinneqartarnissaat pilersaarutaavoq.

Periusissiaq avaqqullugu immikkut ittumik nassuiaasiortoqarpat isumalluutissat atuutsitsiniarnermit peerneqassapput. Kisiannili siunnersuuteqarnermi kissaatigineqartoq aammalu najukkani inuussutissat ajornannginnerusumik pissarsiarineqartarnissaannik kissaateqarneq isumaqatigaakka. Taamaammat periarfissaqarfiusuni akit unammillerluarsinnaasut inissinneqarnissaannut naalakkersuinikkut sakkusaa sinnaasut Imminut Pilersornermut Periusissiap suliaata ingerlaarnerani ilanngunniarlugit pissusissamisoorpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut allannguutissatut manna saqqummiuppaat:

”Najukkani nerisassiarineqartut akiisa appartinneqarnissaannut, taamaalillunilu nunatsinni tunisassiarineqartut piumaneqarnerulernissaannut, Naalakkersuisut Imminut Pilersornermut Periusissiami suliaqarnermut naalakkersuinikkut sakkusaa sinnaasut ilanngutissagaat Inatsisartunut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutigaat.”

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartut oqallisigineqartussanngorlugu tunniuppara.